

40 (VOORONDER)STELLINGEN

1. Jongeren met een LVB horen niet in het strafrechtstelsel.

3. Iedere medewerker moet voor zichzelf bepalen wanneer hij of zij aangifte wil doen.

5. Duidelijkheid over welk gedrag leidt tot aangifte, is noodzakelijk voor gedragsverandering op de groep.

6. Als je niet de politie inschakelt wanneer de veiligheid in het geding is verloochen je je rol als begeleider.

9. Het opleggen van een straf is geen effectief middel bij mensen met een LVB.

13. Een aangifte is soms nodig om een grens te trekken.

2. Voor jongeren met een LVB gelden dezelfde regels als voor iedereen.

4. Zonder duidelijke afspraken over welk gedrag tot aangifte kan leiden, ontstaat er willekeur.

7. Als je kiest voor het werken met de LVB doelgroep moet je accepteren dat er andere grenzen gelden.

8. Als er over een bepaalde grens wordt heengegaan, moet je niet twifelen over aangifte.

10. Aangifte kan een effectieve manier zijn om iemand met een LVB van zijn fouten te laten leren.

14. Een strafblad beperkt de toekomstmogelijkheden voor de cliënt

12. Ook een nachtje in een politiecel heeft al een afschrikkend effect bij een jongere met een LVB.

11. Door de doorlooptijd van het strafproces is dit niet geschikt voor iemand met een LVB: die moet meer dan anderen direct de consequenties van zijn of haar gedrag ervaren.

19. Soms is aangifte nodig om het vertrouwen van de cliënt te behouden.

15. Aangifte past niet binnen een visie gericht op groei en ontwikkeling van de cliënt.

17. De hulp inroepen van de politie leidt vaak tot escalaties en (onnodige) nieuwe incidenten.

18. Jongeren met een LVB zijn vaak zo getraumatiseerd door de politie dat de hulp inroepen van de politie meer kwaad doet dan goed.

22. Een aangifte leidt vaak nergens toe, waardoor je als medewerker je geloofwaardigheid verliest.

21. Het doen van aangifte kost meer tijd dan het oplevert.

20. Het doen van aangifte kan nodig zijn voor rust of het gevoel van veiligheid op de groep.

16. Als jongeren eenmaal een strafblad hebben krijgen ze helemaal de mentaliteit dat niks hen meer kan schelen.

28. Aangifte doen is belangrijk voor de verwerking van het slachtoffer.

27. Het is nodig dat politie en justitie jongeren straffen omdat de begeleiding in de vrijwillige zorg dit niet kan.

24. Aangifte doet schaadt de relatie met de cliënt.

23. Als je bij ieder incident aangifte gaat doen blijf je bezig.

39. Als je met 8 opgefokte jongeren op een groep woont is het begrijpelijk dat dit tot ongewenst gedrag leidt.

31. Het is goed om aan het slachtoffer uit te leggen dat de dader een LVB heeft, zodat hij of zij dit mee kan nemen in de beslissing om aangifte te doen.

29. Voor de genoegdoening van het slachtoffer is aangifte nodig.

26. Het is beter voor de relatie met de cliënt als politie en justitie hen straffen en niet de begeleiding.

25. Aangifte doen schept duidelijkheid: cliënten hebben dit nodig en begrijpen dit.

36. Jongeren met een LVB moeten weten dat ze niet alles kunnen doen omdat ze op een beschermd terrein wonen.

38. Delinquent gedrag bij mensen met een LVB is vaak het gevolg van de beperking.

33. Als je bij de buurman voor dit gedrag aangifte zou doen, moet je dat bij iemand met een LVB ook doen.

30. Ieder slachtoffer moet zelf maar bedenken of hij of zij aangifte wil doen.

34. Als je jongeren met een LVB anders gaat behandelen dan jongeren zonder LVB is dat onrechtvaardig.

35. Aangifte bij agressief gedrag van een jongere met een LVB is niet gepast want die jongere zit niet voor niks in de zorg.

37. Het is jongeren met een LVB vaak niet aan te rekenen wat zij doen.

40. Als gedrag uit de hand loopt is dat de fout van de begeleiding: die had eerder in moeten grijpen of dit moeten voorkomen.

32. Jongeren met een LVB moeten niet minder gestraft worden maar anders.

AANGIFTE OF NIET?

CHECKLIST VOOR EEN WELOVERWOGEN BESLUITVORMING

1 Incident

Zijn de 7 w's helder?

- Wie heeft het gedaan en wie zijn er nog meer bij het incident geweest? (aangever, slachtoffer, getuige, verdachte, et cetera)
- Wat is er precies gebeurd?
- Waar heeft het incident zich voorgedaan en waar zijn eventuele sporen achtergebleven?
- Wanneer heeft het incident plaatsgevonden en wanneer hebben andere relevante feiten plaatsgevonden?
- Op welke wijze heeft het incident plaatsgevonden?
- Waarmee is het delict gepleegd? (van welke voorwerpen/middelen is gebruik gemaakt)
- Waarom/waartoe is het delict gepleegd?

Is de relevante achtergrondinformatie bekend?

- Past het gedrag in een patroon (stijgende of dalende lijn) van gedragsproblemen?
- Waar komt het gedrag vandaan? Hangt het samen met eventuele diagnoses?
- Wat is er tot nu toe aan het gedrag gedaan?
- Wat was het effect van eerdere interventies?
- Wat is de kans op recidive?
- Wat is de houding van de cliënt ten opzichte van het incident?
- Spelen er andere relevante zaken in het leven van de cliënt?
- Op welke titel verblijft de cliënt op de woning?
- Zijn er eerdere afspraken gemaakt over dit gedrag en de consequenties?
-

2 Verantwoordelijkheid

- Wat is mijn verantwoordelijkheid in de beslissing omtrent het wel of niet betrekken van het strafrecht?
- Wie zijn betrokkenen bij de besluitvorming? (slachtoffer, medewerkers, mentor, locatiehoofd, management, bestuur, wijkagent, politie, veiligheidshuis, anderen nl.)

3 Moeten en mogen

- Is het delict aangiftewaardig?
- Is er voor dit delict in principe sprake van een aangifteplicht (art. 160 Sv.)?
- Is aangifte in principe schending van het beroepsgeheim?
- Is er sprake van primair /secundair beroepsgeheim /verschoningsrecht?
- Is er sprake van een conflict van plichten? Dan:
 - Heb ik alles geprobeerd om toestemming van de cliënt te krijgen?
 - Welke ernstige schade kan er voor de cliënt of een ander ontstaan als ik besluit om geen informatie te delen?
 - Is er geen andere manier dan het verbreken van mijn beroepsgeheim om deze ernstige schade te voorkomen?
 - Kan deze ernstige schade redelijkerwijs worden voorkomen als ik mijn beroepsgeheim verbreek?
 - Welke informatie moet ik verstrekken om de ernstige schade redelijkerwijs te voorkomen, terwijl ik daarbij mijn beroepsgeheim niet verder dan noodzakelijk verbreek?

4 Afwegingen

- Hoe ernstig is het feit gezien:
 - Het soort delict
 - De aangerichte schade
 - De ervaren ernst
 - Het patroon/herhaling

- Wie zijn belanghebbenden bij het incident? (dader, slachtoffer, medewerkers, medecliënten, instelling, maatschappij)
- Wat zijn de meningen/wensen van de belanghebbenden?

Wat zijn de mogelijke uitkomsten van aangifte?

- Mogelijke positieve effecten van aangifte op dader
 - Door duidelijkheid over de grens
 - Door afschrikking
 - Door invloed van mogelijke straf
- Mogelijke negatieve effecten van aangifte op dader
 - Op welzijn
 - Op toekomst
 - Op het vertrouwen in de begeleiding
 - Op het gedrag (reactie)
- Mogelijke effecten van aangifte op medecliënten
 - Op veiligheid
 - Op sfeer
 - Op gevoel t.o.v. begeleiding
- Mogelijk effecten van aangifte voor slachtoffer (is evt medewerker)
 - Voor verwerking
 - Voor genoegdoening
 - Voor schadevergoeding
 - Voor veiligheid
- Mogelijke effecten van aangifte voor medewerkers
 - Op uitvoering werk (veiligheid, duidelijkheid)
 - Op respect en relaties
 - tijdinvestering
- Mogelijke effecten van aangifte voor instelling
 - Imago
 - Financieel

Welke waarden zijn van belang in deze casus? Tot welke beslissing zouden die leiden?

- Rechtvaardigheid
- Verwijtbaarheid
- Betrouwbaarheid
- Veiligheid
- Betrokkenheid
- Regelgetrouwheid
- ...

Welke alternatieven voor aangifte worden overwogen binnen het strafrecht?

- Melding?
 - Waarschuwing politie?
 - Casusoverleg?
- Welke alternatieven voor aangifte worden overwogen binnen de zorg?
 - Gesprek? Met wie?
 - Preventie
 - Herstel schade
 - Straf
 - Overplaatsing
- Ga na: wat zijn de mogelijke uitkomsten van de handelingsalternatieven?

Is het delict de dader aan te rekenen gezien:

- Zijn problematiek
- De context
- Is het aan de instelling hierover een oordeel te vellen of aan een onafhankelijk onderzoeker?

Check alle afwegingen op onterechte vooronderstellingen

5 Weging

- Wat levert voor alle belanghebbenden de meest gunstige uitkomst op?
- Welke conflicterende waarden spelen een rol? Welke vind je het belangrijkst?
- Wederkerigheidsprincipe
- Gelijkheidsprincipe
- ...

6 Consultatie

- Intervisie?
- Overleg?
- Moreel Beraad?
- Nabespreking met cliënt(en)

7 Verantwoording

- Wie wordt geïnformeerd?
- Wat wordt geregistreerd?
- Verplichte melding?
 - Inspectie Gezondheidszorg?
 - Inspectie Jeugdzorg?
 - Inspectie SWZ?
- Bijhouden t.b.v. 'mores prudentie'